

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/164041,Filip-Musial-Zbrodniarze-spod-czerwonej-gwiazdy.ht>
ml

27.02.2026, 03:50

Filip Musiał: Zbrodniarze spod czerwonej gwiazdy

Armia Czerwona, która przekroczyła granice II Rzeczypospolitej w styczniu 1944 r., zachowywała się jak na terenie podbitym. Nie miało dla niej specjalnego znaczenia, czy wkracza na Kresy, które Sowieci wkrótce zagarnęli, czy na terytorium Polski w granicach pojałtańskich, czy na ziemi niemieckie, które miały do Polski zostać przyłączone.

09.05.2024

Wkroczenie wojsk sowieckich do Poznania, luty 1945 r. Fot. AIPN

Małopolskę krasnoarmiejcy zajęli w konsekwencji operacji styczniowej (wiślańsko-odrzańskiej). Rozpoczęła się ona 12 stycznia 1945 r. i do końca miesiąca Sowieci opanowali terytorium całego niemal województwa krakowskiego w jego granicach administracyjnych wyznaczonych latem tego roku. Wyjątkiem był Żywiec, do którego Armia Czerwona wkroczyła dopiero w kwietniu.

Podbój Europy przez Armię Czerwoną

Rok 1945 upływał w Małopolsce w ciągłym zagrożeniu ze strony sowieckich żołdatów, którzy czuli się tutaj całkowicie bezkarni. Można mówić o kilku falach, w których nasilenie zbrodni i przestępstw kryminalnych Armii Czerwonej narastało. Pierwszą falę przyniosło przejście frontu – a więc pierwsze wkroczenie Sowieców na ziemię krakowską. Drugą falę niesły represje ze strony wojsk NKWD, które uderzały przede wszystkim w przedstawicieli Polskiego Państwa Podziemnego, bo tylko w ten sposób Sowieci mogli narzucać Polsce marionetkową administrację komunistyczną. Trzecia fala wiązała się z przestępstwami popełnianymi przez krasnoarmiejców wracających z terytorium pokonanych Niemiec. A między tymi okresami nasilenia przestępczości była codzienność, w której gwałtów, rabunków i zabójstw dopuszczali się Sowieci stacjonujący w Małopolsce, maruderzy, a czasem dezterterzy z Armii Czerwonej. Istotnym czynnikiem było także to, że w okolicach Krakowa przebiegały szlaki przepędzania bydła, zarekwirowanego przez Sowieców na Zachodzie i odprowadzanego do ZSRS.

Ofensywa Armii Czerwonej przecięła zatem falę zbrodni nazistowskich, ale jednocześnie na zajętych terenach rozlała się nowa fala – zbrodni komunistycznych. Bagatelizowanych przez Józefa Stalina i zakłamywanych dzisiaj w Rosji putinowskiej. Dobrze ilustrują ten sposób narracji słowa Stalina, które padły w rozmowie z jugosłowiańskim komunistą Milovanem Džilasem, gdy ten zwracał uwagę na zachowanie czerwonoarmistów w Jugosławii, na kradzieże i gwałty. Sowiecki satrapa miał odpowiedzieć:

„wyobraźcie sobie kogoś, kto bił się od Stalingradu do Belgradu, [...] cóż jest tak odrażającego w tym, że po takich okropnościach zabawi się z kobietą? [...] Trzeba rozumieć żołnierza. Czerwona Armia nie jest idealna. Ważne jest, że bije się z Niemcami – i bije się dobrze, a reszta nic nie znaczy”.

Nic nie znaczą zatem sowieckie zbrodnie na narodach podbitych z lat 1944–1945. Nic nie znaczą gwałty, czy rabunki, zabójstwa, pobicia, bezprawne aresztowania, osadzanie w obozach, wywózki w głąb ZSRS, a nade wszystko rozbijanie ośrodków niepodległościowych. Nic nie znaczy pozbawienie podbitych narodów i państw suwerenności. Nic nie znaczą także późniejsze zbrodnie, których dokonywały ustanowione przez Moskwę w Europie Środkowo-Wschodniej komunistyczne reżimy...

Zbrodnie wojenne

Wkroczenie Armii Czerwonej na ziemie polskie przyniosło zbrodnie i przestępstwa przeciwko ludności cywilnej, przede wszystkim zabójstwa (na różnym tle), bezprawne zatrzymania, osadzenia w obozach i zsyłki w głąb ZSRS, gwałty, kradzieże i rozboje, pobicia itp. Do tego katalogu należy doliczyć zgony lub uszkodzenia ciała w wypadkach komunikacyjnych, których sprawcami byli sowieccy żołnierze.

Przedstawiciele administracji cywilnej i bezpieczeństwa informowali o nich zarówno władze komunistyczne, jak i sowieckie komendantury wojenne. To szczególnie cenne dokumenty, bo trudno uznawać komunistów, którzy dzięki Sowietom przejęli władzę w Polsce za negatywnie nastawionych do swych... dobroczyńców.

[►Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

II wojna światowa

Artykuł